

ŠKOLSKA RAZINA NATJECANJA Školska godina 2024./2025. – III. razred

Za školsku razinu natjecanja u 5 kategoriji: 18. i 19. stoljeće (uključujući i Prvi svjetski rat) zadaci u pisanoj provjeri uključit će sve tehničke koncepte te sljedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Atlantska trgovina i agrarna revolucija Rast gospodarstva pod utjecajem industrijskih revolucija	Domena B. Ekonomija	POV SŠ B.3.1. Učenik prosuđuje različitost i dinamiku gospodarskih promjena u svijetu i hrvatskim zemljama od 18. do početka 20. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja: <ul style="list-style-type: none"> zaključuje o posljedicama industrijske i agrarne revolucije na gospodarstvo svijeta i hrvatskih zemalja; objašnjava dinamiku gospodarskih promjena s posebnim osvrtom na kolonijalne odnose staroga i novoga svijeta.
Doba revolucija: utjecaji ideologija i građanskih revolucija 18. i 19. stoljeća na razvoj Europe i svijeta	Domena D. Politika	POV SŠ D.3.1. Učenik tumači uzroke i posljedice nacionalnih pokreta, ideologija i ratova u svijetu u drugoj polovici 18. i prvoj polovici 19. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja: <ul style="list-style-type: none"> analizira revolucionarna zbivanja na američkome i europskome kontinentu u drugoj polovici 18. i prvoj polovici 19. stoljeća; izdvaja uzroke i posljedice nacionalnih pokreta i ideologija u Europi i njihov utjecaj na oslobodilačke pokrete na prostoru Osmanskoga Carstva.
Položaj i uloga Crkve u 19. stoljeću Konfesionalni odnosi među crkvama i sekularizacija školstva u drugoj polovici 18. i prvoj polovici 19. stoljeća	Domena E. Filozofsko-religijsko-kulturno područje	POV SŠ E.3.1. Učenik vrednuje kulturno stvaralaštvo, filozofske pravce i umjetničke stilove u svijetu, Europi i Hrvatskoj u drugoj polovici 18. i prvoj polovici 19. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja: <ul style="list-style-type: none"> prosuđuje utjecaj filozofskih teorija 18. i 19. stoljeća na razvoj kulturnih gibanja i ljudskog stvaralaštva; objašnjava položaj i ulogu Crkve u nacionalnim državama Europe.

ŽUPANIJSKA RAZINA NATJECANJA Školska godina 2024./2025. – III. razred

Za županijsku razinu natjecanje u 5 kategoriji: 18. i 19. stoljeće (uključujući i Prvi svjetski rat) zadaci u pisanoj provjeri uključit će sve tehničke koncepte te sljedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Klasicizam, romantizam, impresionizam, moderna i secesija – Europa i Hrvatska	Domena E. Filozofsko – religijsko kulturno područje	POV SŠ E.3.1. Učenik vrednuje kulturno stvaralaštvo, filozofske pravce i umjetničke stilove u svijetu, Europi i Hrvatskoj od 18. stoljeća do početka 20. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja: <ul style="list-style-type: none"> • istražuje primjere filozofskih pravaca i umjetničkih stilova u modernom dobu; • prosuđuje utjecaj filozofskih teorija 18. i 19. stoljeća na razvoj kulturnih gibanja i ljudskog stvaralaštva.
Doba nacija: modeli nacionalnih integracija i hrvatske zemlje u kontekstu političkih ideologija i koncepcija preustroja Habsburške Monarhije (centralizam, dualizam, trijalizam, federalizam)	Domena D. Politika	POV SŠ D.3.2. Učenik klasificira modele i različite koncepte nacionalnih integracija u svijetu i na prostoru hrvatskih zemalja.	Učenik u ispitu znanja: <ul style="list-style-type: none"> • klasificira različite koncepte nacionalnih integracija u europskim zemljama i u hrvatskim zemljama.
Ključni izumi i znanstvena otkrića kao pokretači industrijskih revolucija i mijena u svakodnevnom životu Veliki znanstvenici 19. stoljeća	Domena C. Znanost i tehnologija	POV SŠ C.3.1. Učenik prosuđuje povezanost industrijskih revolucija, znanosti i obrazovanja s razvojem nacija i nacionalizama.	Učenik u ispitu znanja: <ul style="list-style-type: none"> • <i>vrednuje</i> znanstvena i tehnološka dostignuća agrarne revolucije i industrijskih revolucija kao pokretačkih sila gospodarskih gibanja.

DRŽAVNA RAZINA NATJECANJA Školska godina 2024./2025. – III. razred

Za državnu razinu natjecanja u 5 kategoriji: 18. i 19. stoljeće (uključujući i Prvi svjetski rat) zadaci u pisanoj provjeri uključit će sve tehničke koncepte te sljedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Gospodarski učinci modernizacijskih procesa u hrvatskim zemljama u 19. stoljeću i na početku 20. stoljeća	Domena B. Ekonomija	POV SŠ B.3.1. Učenik <i>prosuđuje</i> različitost i dinamiku gospodarskih promjena u svijetu i hrvatskim zemljama od 18. do početka 20. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja: <ul style="list-style-type: none">zaključuje o posljedicama industrijske i agrarne revolucije na gospodarstvo svijeta i hrvatskih zemalja;prosuđuje posljedice globalne ekonomije na razvoj gospodarstva u hrvatskim zemljama na prijelazu 19. i 20. stoljeća.
Od kolonijalizma do imperijalizma: Uzroci i tijek Prvog svjetskog rata te položaj hrvatskih zemalja na početku 20. stoljeća	Domena D. Politika	POV SŠ D.3.1. Učenik tumači uzroke i posljedice nacionalnih pokreta, ideologija i ratova u svijetu, kao i u hrvatskim zemljama do početka 20. stoljeća	Učenik u ispitu znanja: <ul style="list-style-type: none">tumači međunarodne odnose, imperijalističku politiku i Prvi svjetski rat te njihove posljedice na hrvatske zemlje.
Modernizacija i demografski rast: razvoj društva u svijetu, Europi i Hrvatskoj u drugoj polovici 19. stoljeća i na početku 20. stoljeća	Domena A. Društvo	POV SŠ A.3.1. Učenik procjenjuje društvene promjene i migracije u svijetu i Hrvatskoj od 18. stoljeća do početka 20. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja <ul style="list-style-type: none">analizira utjecaj migracija na društvene promjene u svijetu i hrvatskim zemljama na prijelazu 19. i 20. stoljeća.

Dodatna literatura:

Željko Holjevac (urednik), *1918. u hrvatskoj povijesti, Zbornik*, Matica hrvatska, Zagreb, 2012, poglavlja: Lj. Antić, *1918.: granica epoha*, str. 11. -16; M. Kolar, *Prehrana u Hrvatskoj tijekom 1918. godine*, str. 73. - 96; T. Oršolić, *Dalmacija u posljednjem tromjesečju 1918. zabilježena u dalmatinskim novinama*, str. 213. - 227; I. Bulić, *Vojna cenzura u Hrvatskoj za vrijeme Prvog svjetskog rata*, str. 323. - 352; B. Boban, *Stjepan Radić u vrijeme Prvog svjetskog rata*, str. 377. - 393.